

EVIDENCE BASED PRACTICE: WEL OF NIET GESCHIKT VOOR DE SOCIALE SECTOR?

'Loodgieters en tandartsen kiezen het gereedschap waarmee zij hun werk het best kunnen doen. De klant vertrouwt daarop. Zo moet ook de welzijnswerker de juiste methodiek kiezen. Dat is hij verplicht aan zijn cliënten, aan zijn eigen professionaliteit en aan de overheid, de grootste opdrachtgever van het welzijnswerk', aldus Jan Steyaert, lector Sociale infrastructuur en Technologie aan de Fontys Hogescholen. 'Zolang de sector geen harde argumenten heeft om duidelijk te maken welke interventies werken, blijft de sector speelbal van de politiek.'

Met Tineke van den Biggelaar en Johan Peels publiceert Jan Steyaert dit jaar het boek *De bijziendheid van evidence based practice; beroepsinnovatie uit de sociale sector*. Een gesprek over evidence based practice en die 'bijziendheid'.

Blijkbaar bent u het niet eens met wetenschappers als Roelof Hortulanus, die zeggen dat evidence based practice als begrip voor de sociale sector onbruikbaar is?

'Het model evidence based practice heeft in essentie krachtige handreikingen om onderscheid te kunnen maken tussen effectieve en niet of minder effectieve interventies. Zo kun je gebruik maken van de informatieladder, waarbij je een rangschikking maakt van informatie die je meer of minder gewicht geeft. Een wetenschappelijke evaluatie van een methodiek krijgt dan meer gewicht dan een reclameboodschap of een interview met een professional in een vakblad die zegt dat een aanpak fantastisch werkt.'

Is de term 'aantoonbaar effectief' niet handiger?

'Het is wel zo dat het begrip evidence based practice in hoge mate vervuild is geraakt. In de sector en in de wetenschap heeft iedereen er nu een eigen beeld bij gevormd. Er is een karikatuur van gemaakt. De introductie van de term 'aantoonbaar effectief' is een poging om aan die karikatuur te ontsnappen, maar de term verwijst in feite naar hetzelfde denken. Evidence based practice komt uit de geneeskunde en is overgeheveld naar de sociale sector. Maar die omgeving is vele malen complexer dan die van de gezondheidszorg. Voor de sociale sector is het begrip evidence based practice volgens veel wetenschappers te eenvoudig. De sector vindt dat het model niet bij de sociale sector past. Het gevolg is dat er nauwelijks een harde basis van gegevens is om uitspraken aan op te kunnen hangen over of een interventie nou wel of geen antwoord is op een maatschappelijk probleem. Maar dat pleit ons niet vrij van de verplichting om welzeker die harde basis verder te ontwikkelen, zodat het ook voor onze sector bruikbaar wordt.'

Hoe komen we uit deze situatie?

'Wetenschap en werkveld moeten samen de complexiteit van de kwaliteit van sociale interventies in beeld

brenge. Bij sociale interventies zijn verschillende partijen betrokken, met verschillende belangen: de cliënt, de professional en de opdrachtgever. Hun oordeel over een sociale interventie kan verschillen. Dat gegeven moet meegenomen worden in het ontwikkelen van harde argumenten of de ene interventie beter werkt dan

de andere. Dat geeft ook een betere basis om te bepalen welke interventies we met het beperkte beschikbare budget het beste kunnen inzetten. Werkveld en wetenschap moeten dat samen in beeld brengen.'

Hoe bijvoorbeeld?

'In de geneeskunde is het meten van effectiviteit eenvoudig: het terugdringen van een kankergezwel is zowel voor de oncoloog als voor de patiënt en de samenleving als geheel een gewenste uitkomst, die bovendien gemakkelijk te meten is. Wanneer op straat rondhangende jongeren overlast veroorzaken en jongerenwerkers dat probleem proberen op te lossen, kan elke betrokken partij een andere conclusie trekken over de effectiviteit van de aanpak door die jongerenwerkers of de wijkagenten. Als jongeren alleen maar opgejaagd worden, zijn buurtbewoners misschien tevreden, maar jongerenwerkers en de jongeren zelf wellicht niet. Werkveld en wetenschap moeten samen een instrument ontwikkelen dat bruikbaar is in situaties waarin sprake is van tegenstrijdige inschattingen van effectieve interventies.'

De bijziendheid van evidence based practice, Beroepsinnovatie in de sociale sector, Jan Steyaert, Tineke van den Biggelaar, Johan Peels, ISBN: 978 90 8850 145 6 is verschenen bij uitgeverij SWP. Het boek kost € 18,75 en is te bestellen via www.swpbook.com.

